
Tietorakenteet ja algoritmit / Luento 12

Kertaus

Lauri Malmi

---

12. Kertaus

- **Kurssin aihepiirit ja niissä läpikäytyt tietorakenteet ja algoritmit**
- **Minkälaisia asioita olisi pitänyt oppia?**
- **Mitä tästä eteenpäin?**

12.1 Määritelmiä

Algoritmi:

- **Epäformaalisti:** täsmällinen menettelytapa, joka ratkaisee jonkin hyvin määritellyn laskennallisen ongelman.
- **Määritelmä:**

Algoritmi on äärellinen jono yksikäsitteisiä, äärellisellä työllä suoritettavissa olevia käskyjä, jotka laskevat funktion

$f: I \rightarrow O$

- **I on syötejoukko**
- **O on tulosjoukko**
- **kaikilla $i \in I$, algoritmi pysähtyy s.e., $o = f(i) \in O$**
- ***Kurssilla algoritmit on usein esitetty deskriptiivisellä tasolla. Se ei kuitenkaan riitä. Tulee ymmärtää myös koodi.***

Tietorakenne:

- **Funktion f tehokas laskenta edellyttää, että syötejoukko I on hyvin organisoitu**
- **Voidaan kuvata tietotyyppeinä**
- **Alkeistyytit, perustietotyypit, abstraktit tietotyypit**
- **Määritelmä:**

Tietorakenne on joukko muuttujia, joiden keskinäiset suhteet on määritelty täsmällisesti.

- **Huomaa, että em. määrittelyssä yksittäisen muuttujan tyyppi voi olla toinen tietorakenne.**
- ***On tärkeää ymmärtää tietorakenteiden luokittelutapoja (sovellusalueet, semantiikka, abstraktiotasot)***

12.2 Tietorakenteiden luokittelua

Talletusrakenteet (Fundamental data types, FDT)

- Rakenteita, joilla ei ole määritelty semanttista merkitystä
  - Taulukko
  - Linkitetty lista
  - Pino, Jono, Pakka (deque)

Abstraktit tietotyypit (ADT)

- Rakenteita, joilla on määritelty vain semantiikka (operaatiot ja tietosisältö), ei toteutusta
  - Pino, jono, hakurakenne, prioriteettijono, ...

Käsitteelliset tietotyypit (Conceptual data types, CDT)

- Edellisten välissä, määritelty semantiikka ja toteutuksen periaatteet,
  - esim. AVL-puu, B-puu,...

12.3 Puurakenteet

- **Määritelmä**
- **Binääripuu**
- **Yleinen puu**
- **Puun läpikäynti**
- **Puun toteutustapoja**

12.4 Prioriteettijonot

- **Määritelmä**
- **Järjestetty lista**
- **Keko**
  - ✓ **Puumuodossa ja taulukkona**

12. 5 Järjestäminen

- **Yksinkertaiset järjestämismenetelmät**
  - **Valintalajittelu**
  - **Sijoituslajittelu**
  - **Kuorilajittelu**
  - **Jakauman laskeminen**

- **Kehittyneet menetelmät**
  - **Quicksort**
    - ✓ **Valikointi**
  - **Heapsort**
  - **Mergesort**
    - ✓ **Lomittaminen**
  - **Digitaalinen vaihtolajittelu**
  - **Suora digitaalinen lajittelu**

12.6 Hakurakenteet 1

- **Lista**
- **Taulukko**
  - **Binääri- ja interpolaatiohaku**
- **Binäärinen hakupuu**
- **Tasapainotetut puut**
  - **AVL-puu**
  - **Punamusta puu**
  - **B-puu**
- **Digitaaliset hakupuut**
  - **Digitaalinen hakupuu**
  - **Radix search trie**

12.6 Hakurakenteet 2

- **Ulkoiset hakurakenteet**
  - **B-puu, EXHASH**

- **Hajautusrakenteet**
  - **Hajautusfunktiot**
  - **Ketjutettu hajautus**
  - **Lineaarinen kokeilu**
  - **Neliöllinen kokeilu**
  - **Kaksoishajautus**

12.7 Verkkoalgoritmit 1

- **Verkon esittäminen**
  - yhteysmatriisi, seuraajalista
  - painotetut ja suunnatut verkot

- **Verkon läpikäynti**
  - Depth-first -haku
  - Breadth-first -haku
  - Priority-first -haku

- **Verkon yhtenäisyyden tutkiminen**
  - Yhdesti ja kahdesti yhtenevyys

12.7 Verkkoalgoritmit 2

- **Pienin virityspuu**
  - **Priority-first -haku**
  - **Primin algoritmi**

- **Lyhin reitti**
  - **Priority-first -haku**
  - **Dijkstran algoritmi**

- **Suunnatut verkot**
  - **Transitiivinen sulkeuma**
  - **Topologinen lajittelu**

12.8 Algoritmianalyysi

- **Matemaattinen analyysi**
  - **O-notaatiot**
  - **Worst-case-aika**
  - **Average-case-aika**
  - **Rekursioyhtälöt**

- **Analyysin rajoitukset**

12.9 Ymmärrys asioista

- **Käsitteistön tunteminen**
- **Algoritmien osaaminen periaatetasolla**
- **Algoritmin implementaatio**
- **Algoritmien suunnittelu ja konstruointi**
- **Analyysimenetelmiä**
- **Algoritmien soveltuvuus eri tilanteisiin**
- **Oivallus, milloin pitää etsiä lisää tietoa**

Miten tästä eteenpäin?

- **T-106.290, Ohjelmoinnin laboratoriotyöt**
- **T-106.410, Algoritmien suunnittelu ja analyysi**

- **T-76.143, Tiedonhallintajärjestelmät**
- **T-106.510, Tietokanta-algoritmit**

- **T-106.540, Merkkijonoalgoritmit**
- **T-106.550, Ohjelmointikielten kääntäjät**

- **T-79.148, Tietojenkäsittelyteorian perusteet**
- **T-79.161, Kombinatoriset algoritmit**
- **T-79.165, Graafiteoria**

- **Lähdeviitteet kirjassa**
- **Algoritmikäsikirjat**